

VARBERGS
KOMMUN

Missförhållande SoL och LSS (lex Sarah)

Policy
Program
» Riktlinje
Strategi
Anvisning
Handlingsplan

Beslutad av Förvaltningschef	Beslutsdatum och paragrafnummer 2021-02-01 uppdaterad 2023-10-09	Diarienummer	Dokumentansvarig avdelning Kvalitetsstab
---------------------------------	---	--------------	---

Innehåll

Missförhållande, SoL och LSS (lex Sarah) - riktlinje	3
Bakgrund	3
Syfte	3
Definition	3
Ansvar	4
All personal	4
Privata utförare	4
Förvaltningens egna verksamheter	4
Styrdokument	4
Stöd	4

Missförhållande, SoL och LSS (lex Sarah) - riktlinje

Bakgrund

Det är viktigt att tillsammans i verksamheten skapa en kultur för att uppmärksamma och hantera avvikelser, där risk för missförhållande och missförhållanden är en del. Socialnämnden är skyldig att ha en hantering för risk för missförhållanden respektive missförhållanden. Att rapportera, utreda, åtgärda och följa upp risk för missförhållanden respektive missförhållanden är en viktig del av det systematiska förbättringsarbetet.

Riktlinjen omfattar såväl verksamheter med uppdrag ifrån socialtjänstlagen (SoL) som lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Information om skyldigheten att rapportera missförhållanden och risker för missförhållanden ska ges, muntligt och skriftligt till den som omfattas av skyldigheten när han eller hon påbörjar en anställning, ett uppdrag, en praktikperiod eller liknande. Informationen ska därefter ges återkommande, minst en gång per år.

Vissa händelser ska rapporteras i flera spår, t ex är läkemedelsstöld både en risk för vårdskada och ett missförhållande.

Syfte

Att på ett systematiskt sätt hantera risk för missförhållande respektive missförhållanden så att de inte uppstår igen.

Definition

Missförhållanden är såväl utförda handlingar som handlingar som någon av försummelse eller av annat skäl har underlåtit att utföra och som innebär eller har inneburit ett hot mot eller har medfört konsekvenser för enskildas liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa. Detsamma gäller risk för missförhållande då det är en fråga om uppenbar och konkret risk.

Exempel

Risk för missförhållande respektive missförhållanden kan handla om händelser inom följande områden:

- Fysiska övergrepp (slag, nypningar, hårdhänt handlag)
- Psykiska övergrepp (hot, verbal bestraffning, kränkande bemötande, kränkande uttryck, trakasserier, utnyttjande av beroendeställning)
- Sexuella övergrepp (sexuella anspelningar, sexuella handlingar)
- Ekonomiska övergrepp (stöld)
- Brister i bemötande av anställda med flera
- Brister i rättssäkerhet vid handläggning och genomförande
- Brister i utförandet av insatser (insatser som utförs felaktigt eller inte utförs alls)
- Brister i fysisk miljö, utrustning och teknik

- Brister i information och samverkan som riskerar att drabba kund

Ansvar

All personal

All personal har skyldighet att rapportera risk för missförhållanden respektive missförhållanden. Det betyder att personal ska uppmärksamma och rapportera, risk för missförhållanden respektive missförhållanden inom alla verksamheter, oavsett var de har sin anställning. Rapporteringsskyldigheten gäller också för den som fått kännedom om risken för missförhållandet eller missförhållandet på annat sätt än att ha uppmärksammat det själv. Rapporteringsskyldigheten gäller även om kunden inte önskar att händelsen rapporteras och utreds.

Privata utförare

Enligt föreskriften om lex Sarah ska privata utförare ansvara för:

- rapportering, utredning, åtgärder och uppföljning
- anmälan och det sammanhållna underlaget till Inspektionen för vård och omsorg (IVO)
- rapportering till nämnd via avtalsutvecklare vid allvarligt missförhållanden samt vid påtaglig risk för allvarligt missförhållande

Förvaltningens egna verksamheter

Ansvar för utredning och bedömning av anmälan till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, följer socialnämndens delegeringsförteckning, enligt den gäller att Socialt ansvarig samordnare (SAS) Kvalitetsstaben ansvarar för anmälan och det sammanhållna underlaget till IVO, för socialförvaltningens verksamheter. Vid anmälan till IVO ansvarar SAS eller förvaltningschef för att informera socialnämnden.

Chef för verksamheten ansvarar för att utreda inkomna rapporter och vidtar, vid behov, omedelbara åtgärder samt utreder, åtgärdar och följer upp händelsen. Avdelningschef, kvalitetsstaben fattar beslut om anmälan till IVO, i de fall utvecklingsstrateg – verksamhet berörs av utredningen.

SOC-IT ansvarar för att arkivering och gallring följer socialnämndens [dokumenthanteringsplan](#).

Styrdokument

[SOSFS 2011:5. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om lex Sarah](#)

[Socialnämndens delegeringsförteckning](#)

[Socialnämndens dokumenthanteringsplan](#)

Stöd

[Socialstyrelsens handbok – Lex Sarah](#) [Modell för risk- och händelseanalys, SKR](#)